

DET KONGELIGE OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref
201904243

Vår ref
21/294-

Dato
4. november 2021

Nettilknytning av Lista datasenter – Klagebehandling

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ga 30. juni 2020 Lista Renewable Energy Park (LREP) konsesjon for å bygge og drive en 132 kV jordkabel mellom Alcoa og en ny transformatorstasjon på Lista flyplass. Olje- og energidepartementet (OED) stadfestet etter klage NVEs vedtak 10. mars 2021.

I ettertid har NVE mottatt nye klager på vedtaket av 30. juni 2020. Roy Tønnessen har i e-post av 13. mars 2021 og Oddbjørn Kvia i brev av 20. april klaget på NVEs vedtak. NVE har vurdert klagen og kommet til at disse skal tas til behandling selv om de er fremmet etter at klagefristen er utløpt. NVE har også vurdert klagen og kommet til at disse ikke gir grunnlag for å endre vedtaket av 30. mars 2020. NVE oversendte 2. juli 2021 en sammenfatning av klagen og en vurdering av klagerett til OED for klagebehandling.

Klagene

Tønnessen skriver i klagen at traseen burde vært flyttet på den andre siden av veien fra Ø. Hauge og til Hananger, eller lenger bort. Dette vil ifølge ham være bedre for bebyggelsen fordi en da ikke blir berørt over en lang strekning. Tønnessen skriver også at traseen vil komme i konflikt med en gravhaug, om den som planlagt skal legges omlag 10 meter fra veien.

I Kvias klage går det frem at han mener saken ikke er godt nok konsekvensutredet. Kabelen er planlagt lagt på bare én meters dybde, noe som ifølge Kvia kan skape problemer på grunn

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Tom Wiersdalen
Karlsen
22 24 62 65

av sandflukt. Videre mener han at kabelen vil avgi varme slik at det vil tørke ut langs hele traseen og rasere 60 dekar landbruksjord. Kvia peker på at kabelen er en vekselstrømkabel, noe som innebærer at det ikke kan brukes elektrisk gjerde langs kabeltraseen.

Kvia peker på en rekke forhold knyttet til plasseringen av traseen, som vil påvirke landbruksdriften negativt. Traseen vil komme i konflikt med et vanningsanlegg på Hananger/Kviljo. Det vil innebære at grunneiere mister råderetten over anlegget fordi alt vedlikehold må godkjennes av kabeleier. Han mener også det kan komme andre restriksjoner for driften, som f.eks. stabling av rundballer. Kvia mener også at saken bør sendes på ny høring om det skulle vise seg at kabelen skal forsyne annen virksomhet enn et datasenter.

LREP og NVEs vurdering av klagene

LREP skriver at den omsøkte traseen går over Tønnessens eiendom på en strekning på omlag 105 meter. LREP mener at traseen ikke vil gi vesentlige ulemper for eiendommen. Når det gjelder gravhaugen, skriver LREP at de i samråd med fylkeskonservator vil se på virkningen for kulturminner langs traseen.

LREP skriver at kablene med en meters overdekning er i henhold til bransjestandard. LREP planlegger også å bygge traseen i betongkanal, med unntak for skjøtepunktene hvor det må være tilgang til traseen. LREP mener den planlagte løsningen vil være godt forenlig med jordbruket på eiendommen til Kvia.

LREP skriver videre at varmeberegningene er gjort basert på at det er full last på én kabel mens den andre er ute av drift. LREP skriver videre at de ikke er kjent med at uttørring av matjord over jordkabler er et bransjeproblem og at fare for uttørring av jorden er et teoretisk problem. LREP fastslår at grunneier ikke skal lide noe økonomisk tap på jordbruket på grunn av drift og vedlikehold av kabelanlegget. Det vil imidlertid være begrensninger knyttet til opplagring av rundballer og masser direkte over kabelen.

LREP påpeker at det ikke vil være begrensninger for bruk av strømgjerder, men at det vil være behov for at grunneierne får godkjent tiltak i nærheten av kabelanlegget av ledningseier slik at eventuelle sikkerhetstiltak mot kabelen kan iverksettes ved behov.

Til spørsmålet om trasevalget 10 meter fra veien og forholdet til kulturminner, skriver NVE at det er mulig å gjøre enkelte justeringer innenfor konsesjonen. Dersom kabelen og en gang- og sykkelvei bygges samtidig mener NVE at LREP bør tilstrebe en samordning av tiltakene. NVE mener det ikke er grunnlag for å legge traseen på andre siden av fylkesveien. Dersom traseen kommer i konflikt med kulturminner eller sikringssoner forutsetter NVE at LREP gjør trasetilpasninger.

I vurderingen av bruk av strømgjerder, varmeutvikling fra kablene og bruk av arealene over kabelen er NVEs vurdering i samsvar med kommentarene fra LREP.

Om kabelskjøtene skriver NVE at det ikke var opplyst om at det var behov for tilgang til disse i driftsfasen. NVE legger imidlertid til grunn at kabelskjøtene kan legges i eiendomsgrenser eller nær veier slik at virkningene av tiltaket blir liten. Om det er behov for større installasjoner over bakken, så kan dette være en konsesjonspliktig permanent installasjon. Når det gjelder forhold knyttet til vanningsanlegget eller disponibelt areal til rundballestabling, så mener NVE at dette er privatrettslige forhold som må avklares mellom grunneiere og LREP.

Departementets vurdering

Departementet legger til grunn at klagen gjelder både anleggskonsesjonen og ekspropriasjonsvedtaket.

Departementet viser til at konsesjonsvedtak fattes på bakgrunn av energilovens formålsbestemmelse, jf. § 1-2, som fastslår at overføring av energi skal foregå på en samfunnsmessig rasjonell måte som tar hensyn til berørte allmenne og private interesser. Departementet legger til grunn at forbindelsen er nødvendig for å sikre det planlagte datasenteret strømforsyning.

NVE har tatt stilling til om klagerne har klagerett og kommet til at klagen skal tas til behandling. Departementet slutter seg til NVEs vurdering av dette spørsmålet, og vil i det følgende ta stilling til om klagegrunnene er så tungtveiende at disse må tas til følge.

Departementet viser til at det på den om lag 10 km lange strekningen mellom Alcoa og det planlagte datasenteret ved Lista Flyplass, er betydelige jordbruksarealer. Departementet legger til grunn at det i konsesjonsprosessen har vært gjort vurderinger som sikrer en god avveing av fordeler og ulemper ved jordkablene ved valg av trase.

Departementet registrerer at en flytting av traseen nord for fylkesveien slik Tønnessen ønsker, ikke er et omsøkt alternativ. En slik løsning vil føre til flere kryssinger av veien og berøre nye grunneiere, og departementet kan ikke se at dette er en bedre løsning enn den konsesjonsgitte. Etter departementets oppfatning bør en imidlertid i så stor grad som mulig samordne byggingen av kabelen med bygging av en eventuell ny gang- og sykkelvei. Dersom traseen viser seg å være i konflikt med kulturminner eller sikringssoner til slike, må det håndteres på vanlig måte etter kulturminnelovas bestemmelser, for eksempel ved justeringer av traseen.

Departementet legger til grunn at tiltaket primært vil ha negative virkninger for jordbruk i anleggsfasen. For driftsfasen legger departementet til grunn at kabelanlegget ikke skal ha innvirkning på jordbruksdriften. Arealbeslaget i driftsfasen vil i stor grad knytte seg til punktene for tilgang til kabelskjøtene og enkelte bruksbegrensninger ved lagring av rundballer. Departementet er av den oppfatning at det er mulig å finne løsninger som plasserer tilgangspunktene på en måte som gir minimalt arealtap. Tilsvarende vil en etter departementet syn kunne komme til minnelige løsninger om rundballestabling og bruken av vanningsanlegget på Hanangen/Kviljo.

Ekspropriasjon

Klagepartene anses også som parter i ekspropriasjonssaken. Departementet viser i den forbindelse til vurderingene av fordeler og ulemper over, og mener disse også gjør seg gjeldende i spørsmålet om ekspropriasjon. Grunnlaget for å gi ekspropriasjonstillatelse er derfor til stede, jf. oreigningslova § 2.

Departementets konklusjon

Departementet vurderer de samfunnsmessige fordelene ved tiltaket til å være klart større enn de skader og ulemper som blir påført allmenne og private interesser. Departementet legger videre til grunn at tiltaket uten tvil er mer til gagn enn skade, jf. oreigningslova § 2.

Klagene tas ikke til følge. NVEs vedtak om konsesjon og samtykke til ekspropriasjon av 30. juni 2020 opprettholdes.

Departementet gjør oppmerksom på at ekspropriasjonstillatelsen faller bort dersom begjæring av skjønn ikke er framsatt innen ett år etter at endelig vedtak er fattet, jf. oreigningslova § 16, det vil si fra dags dato.

Departementets avgjørelse er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Tollef Taksdal (e.f.)
underdirektør

Tom Wiersdalen Karlsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Lista Renewable Energy Park AS
Norges vassdrags- og energidirektorat
Oddbjørn Kvia
Roy Tønnessen